Davette ve Davetçide Bulunması Gereken Özellikler

5. Davetçi hikmet sahibi olmalıdır -3-

Bir önceki dersimizde davette hikmetin önemine vurgu yaptık. Hikmetin genel olarak hayırlı olmakla beraber, davetçiler için vacip olduğunu; hikmetin 'yapılması gerekeni, yapılması gereken şekilde ve zamanda yapmak' olduğunu söyledik. Hikmet, nazari bir durumdan ibaret değildir. Davetçinin sözlerine ve amellerine yansıyan yönleri olmalıdır.

Davette hikmetin gerekleri

C. İnsanların anlayacağı şekilde davranmak

Davetçi davranışlarına dikkat etmelidir. Konuşurken insanların seviyelerine dikkat etmek zorunda olduğu gibi davranışlarında da bu dengeyi gözetmek zorundadır. Davetçilerin imamı olan Allah Rasûlü sallallahu aleyhi ve sellem doğru kabul ettiği her davranışı her ortamda yapmamış, hikmetle hareket etmiştir. Özellikle; yapılması, terk edilmesinden daha büyük fitneye sebep olan ameller, bu kapsamdadır.

Buna örnekler verecek olursak;

Allah Rasûlü, Aişe radıyallahu anha annemize:

"Eğer kavmin küfürden yeni kurtulmuş olmasaydı, ben Kâbe'yi yıkar, onu tekrar İbrahim'in kurduğu temel üzerine yeniden inşa ederdim. Çünkü Kureyş, Kâbe'yi bina ederken işi kısadan tutmuştur. Ben, Kâbe'ye bir de arka kapı yapardım." (Buhari, Müslim)

İbni Teymiyye rahimehullah, bu ve benzeri hadislere dayanarak şöyle demiştir: 'Kişinin kalpleri ısındırmak için bu müstehap olanları terk etmesi de sünnettir. Çünkü kalpleri ısındırmanın maslahatı, sünnetin maslahatından daha büyüktür.' (Kavaid Nuraniye, 47)

Aişe radıyallahu anha annemiz anlatıyor:

"Bir adam Allah Rasûlü'nün yanına girmek için izin istedi. Onu görünce 'Bu ne kötü adamdır.' buyurdu. Adam yanına girince ona güler yüzle ve yumuşak sözle muamelede bulundu. Adam çıkınca ben dedim ki: 'Adam hakkında kötü söylemene rağmen ona çok iyi davrandın?' Allah Rasûlü; 'Sen beni ne zaman kabalık ederken gördün?' dedi. 'Şüphesiz ki kıyamet gününde insanların en şerlisi; diğer insanların, şerlerinden dolayı çekindikleridir.' " (Buhari, Müslim)

Sa'd bin Ebi Vakkas radıyallahu anh anlatıyor:

"Rasûlullah ben yanında otururken bir grup insana ihsanda bulundu. Ancak onlardan benim çok hoşlandığım birine hiç bir şey vermedi. Ben: 'Falanca adama niye vermiyorsun, Allah'a yemin olsun ki ben onu mümin görüyorum.' dedim. Allah Rasûlü: 'Onu Müslüman görüyorum de.' buyurdu. Ben aynı sözümü üç defa tekrar ettim. Sonuncusunda Allah Rasûlü: 'Ben daha çok sevdiğim insana bir şey vermezken, yüzüstü ateşe atılmasından korktuğum insana ihsanda bulunurum.' dedi." (Buhari, Müslim)

Yine birçok hadisede Allah Rasûlü'nün sallallahu aleyhi ve sellem: "Onları (münafıkları) kendi hallerine bırakın, meselenin iç yüzünü bilmeyenler Muhammed ashabını öldürüyor demesinler." sözü de onun hikmetinin gereğidir.